

Zadeva C-103/24**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

7. februar 2024

Predložitveno sodišče:

Sąd Najwyższy (Poljska)

Datum predložitvene odločbe:

11. januar 2024

Vlagatelj predloga:

X.Y.

Predmet postopka v glavni stvari

Predlog zagovornika sodnika sąd rejonowy (občinsko sodišče) v zadevi v zvezi s preizkusom, ali sodnik Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), ki je bil določen za člana senata, ki obravnava disciplinsko zadevo sodnika splošnega sodišča, izpolnjuje zahtevi po neodvisnosti in nepristranskosti.

Predmet in pravna podlaga vprašanj za predhodno odločanje

Skladnost preizkusa neodvisnosti in nepristranskosti sodnika, kot je določen v nacionalnem pravu, s pravom Unije, zlasti s členom 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 47, prvi in drugi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Vprašanja, predložena na podlagi člena 267 PDEU.

Vprašanja za predhodno odločanje

I. Ali je treba člen 19(1), drugi pododstavek, Pogodbe o Evropski uniji v povezavi s členom 47[, prvi in drugi odstavek,] Listine Evropske unije o temeljnih pravicah razlagati tako, da

1. mora nacionalni Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) v posebnem postopku, ki ga je stranka začela s predlogom za izvedbo preizkusa, ali sodnik Sąd Najwyższy

(vrhovno sodišče), ki je bil določen za člana senata, ki obravnava disciplinsko zadevo, ki se nanaša na sodnika splošnega sodišča, izpolnjuje zahtevi po neodvisnosti in nepristranskosti, po uradni dolžnosti preveriti, ali je razpravni senat, ki je bil z žrebom določen izmed vseh sodnikov Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), tudi „z zakonom predhodno ustanovljeno“ sodišče;

2. v primeru, če je bil predlog za izvedbo preizkusa, ali sodnik Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) izpolnjuje zahtevi po neodvisnosti in nepristranskosti, utemeljen na očitku, da je bil ta sodnik na to mesto imenovan v (z bistvenega vidika) nepravilnem postopku imenovanja, v razpravnem senatu petih sodnikov, ki so izžrebani izmed vseh sodnikov Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), ne smejo sodelovati sodniki Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), ki so bili imenovani v enakem nepravilnem postopku imenovanja, ker takšne sestave Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) ni mogoče šteti za z zakonom predhodno ustanovljeno neodvisno in nepristransko sodišče[?]

- Če je odgovor na vprašanje iz točke I, podtočka 2, pritrdilen:

II. Ali na nepravilnost oblikovanja razpravnega senata – v zadevi v zvezi s preizkusom, ali sodnik Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) izpolnjuje zahtevi po neodvisnosti in nepristranskosti – v kontekstu člena 19(1), drugi pododstavek, Pogodbe o Evropski uniji in člena 47, [prvi in drugi odstavek,] Listine Evropske unije o temeljnih pravicah vpliva okoliščina, da sta bila v petčlanskem senatu le dva sodnika imenovana v (z bistvenega vidika) nepravilnem postopku imenovanja na mesto sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), to je, ali je v takem primeru – glede na to, da v zvezi z večino članov določenega senata problem, da so bili na mesto sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) imenovani v nepravilnem postopku, ni podan – vendarle mogoče nadaljevati postopek in izdati odločbo?

- V primeru, da bi bil odgovor na vprašanje iz točke II tak, da če sta v razpravnem senatu petih sodnikov, ki je zahtevan z nacionalnim pravom, dva ali celo le en nepravilno imenovan sodnik Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), takšno sodišče ni sodišče v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, Pogodbe o Evropski uniji in člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah: v kakšni meri so nepravilnosti postopka imenovanja bistvene[?]

III. Ali je za zagotovitev strankam pravice, da o njihovi zadevi v razumnem roku odloči sodišče v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, Pogodbe o Evropski uniji in člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, dopustno, da o predlogu za izvedbo preizkusa, ali sodnik Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) (ki je bil določen za obravnavo disciplinske zadeve v zvezi s sodnikom splošnega sodišča) izpolnjuje zahtevi po neodvisnosti in nepristranskosti, odloča sodišče, v okviru katerega kot sodnik posameznik odloča sodnik poročevalec, v zvezi s katerim je bil postopek imenovanja na mesto sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) izveden brez nepravilnosti, in sicer kot o predlogu za izločitev sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) v skladu s splošnimi pravili?

Navedene določbe prava Unije

Pogodba o Evropski uniji: členi 4(3), 6(1), 19(1), drugi pododstavek;

Pogodba o delovanju Evropske unije: člena 2(1) in (2) ter 267;

Listina o temeljnih pravicah: člen 47, prvi in drugi odstavek.

Sodna praksa Sodišča

Sodba z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča) (C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982; v nadaljevanju: sodba A. K.);

Sodba z dne 29. marca 2022, Getin Noble Bank (C-132/20, EU:C:2013:235);

Sodba z dne 21. decembra 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (nadaljnje opravljane sodniške funkcije) (C-718/21, EU:C:2023:1015);

Sodba z dne 1. julija 2008, Chronopost in La Poste/UFEX in drugi (C-341/06 in C-342/06, EU:C:2020:375);

Sodba z dne 24. junija 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2017:530);

Sodba z dne 29. julija 2019, Torubarov (C-556/17, EU:C:2000:626);

Sodba z dne 22. maja 2003, Connect Austria (C-462/99, EU:C:2015:297);

Sodba z dne 2. junija 2005, Koppensteiner (C-15/04, EU:C:2000:345);

Sodba z dne 6. oktobra 2021, W.Ż. (Senat za izredni nadzor in javne zadeve vrhovnega sodišča – Imenovanje) (C-487/19, EU:C:2021:798);

Sodba z dne 21. decembra 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (nadaljnje opravljane sodniške funkcije) (C-718/21, EU:C:2023:1015).

Sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice

Sodba z dne 22. julija 2021, Reczkowicz proti Poljski;

Sodba z dne 3. februarja 2022, št. 1469/20, Advance Pharma sp. z o.o. proti Poljski;

Sodba z dne 1. decembra 2020, št. 26374/18, G. Astradsson proti Islandiji;

Sodba z dne 21. junija 2011, Fruni proti Slovaški;

Sodba z dne 6. novembra 2018, Ramos Nunes de Calvarho e SA proti Portugalski;

Sodba z dne 7. maja 2021, št. 4907/18, Xero Flor sp. z o.o. s sedežem na Poljskem proti Poljski;

Sodba z dne 8. novembra 2021, št. 49868/19 in 57511/19, Dolińska-Ficek in Ozimek proti Poljski.

Navedene določbe nacionalnega prava

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (ustava Republike Poljske), člen 45(1);

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (zakon z dne 8. decembra 2017 o vrhovnem sodišču), člani 10(1), 29(4), (5), (6), (8), (9), (10), (15), (17), (18), (21), (24), 22a(1), 26(2), (3), (4), 73(1);

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (zakon z dne 27. julija 2001 o organizaciji splošnih sodišč), člen 128;

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (zakon z dne 6. junija 1997 o zakoniku o kazenskem postopku), člani 30(1) in (2), 41(1m), 42(1), 534(1) in (2).

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Z ustava z dnia 9. czerwca 2022 r. (zakon z dne 9. junija 2022), ki je začel veljati 15. julija 2022, je bil ponovno spremenjen ustava z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (zakon z dne 8. decembra 2017 o vrhovnem sodišču; v nadaljevanju: u.S.N.). Uvedena je bila možnost, da zainteresirana stranka ali udeleženec v postopku pred Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) vložijo predlog za izvedbo preizkusa, ali konkretni sodnik, imenovan v razpravni senat, izpolnjuje zahtevi po neodvisnosti in nepristranskosti, pri čemer je bilo v členu 29(4) u.S.N. določeno, da okoliščine imenovanja sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) ne morejo biti izključni razlog za izpodbijanje odločbe, izdane ob sodelovanju tega sodnika, ali za utemeljitev dvoma o njegovi neodvisnosti in nepristranskosti. V skladu s členom 29(5) u.S.N. se na zahtevo upravičenca (torej stranke ali udeleženca postopka pred Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče)) lahko opravi preizkus, ali sodnik Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) izpolnjuje zahtevi po neodvisnosti in nepristranskosti, pri katerem se upoštevajo okoliščine njegovega imenovanja in njegovega delovanja po imenovanju, če lahko zaradi tega v okoliščinah dane zadeve pride do kršitve standarda neodvisnosti ali nepristranskosti, ki – ob upoštevanju okoliščin, ki se nanašajo na upravičenca, in narave zadeve – vpliva na izid zadeve. Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) predlog po zaslišanju sodnika, na katerega se predlog nanaša, – razen če zaslišanje ni mogoče ali je zelo oteženo – obravnava na nejavni seji v senatu petih sodnikov, ki se jih na podlagi žreba določi izmed vseh sodnikov Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče). Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) v primeru, če predlogu ugodijo, sodnika izloči iz obravnave zadeve. Izločitev sodnika iz sodelovanja v dani zadevi ne more

biti razlog za izločitev tega sodnika v drugih zadevah, ki se obravnavajo ob njegovi udeležbi. Zoper sklep, izdan na podlagi obravnave predloga, je mogoča pritožba pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), ki o njej odloči v senatu sedmih sodnikov, izžrebanih izmed vseh sodnikov Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče).

- 2 Zagovornik sodnika Sąd Rejonowy v P. (občinsko sodišče v P.), X.Y., je v zvezi z disciplinskim postopkom, ki je bil začel s sklepom Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. (namestnik disciplinskega tožilca pri občinskem sodišču v P.) z dne 12. avgusta 2020 in ki ga vodi Izba Odpowiedzialności Zawodowej (oddelek za poklicno odgovornost) Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), vložil predlog za ugotovitev obstoja pogojev iz člena 29(5) u.S.N. ter zahteval izvedbo preizkusa, ali sodnik Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) K.B. izpolnjuje zahtevi po neodvisnosti in nepristranskosti, in njegovo izločitev iz obravnave disciplinske zadeve, ki se nanaša na sodnika X.Y..
- 3 V utemeljitvi predloga je bilo navedeno, da je bil sodnik Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) K.B. na mesto sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) imenovan s sklepom predsednika Republike Poljske z dne 23. maja 2022 na podlagi predhodnega predloga za imenovanje, zajetega v odločbi Krajowa Rada Sądownictwa (nacionalni sodni svet; v nadaljevanju: KRS), oblikovanega v skladu s postopkom, opredeljenim z določbami ustava z dne 8. decembra 2017 r. o zmanjšanju ustave o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (zakon z dne 8. decembra 2017 o spremembi zakona o nacionalnem sodnem svetu in nekaterih drugih zakonov; v nadaljevanju: novela z dne 8. decembra 2017), s sklepom predsednika Republike Poljske z dne 17. septembra 2022 pa je bil imenovan za člana Izba Odpowiedzialności Zawodowej (oddelek za poklicno odgovornost) Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče). Nepravilnost oblikovanja sestave KRS, ki vpliva na pravilnost postopka imenovanja sodnikov, je bila potrjena v vrsti sodb Sodišča Evropske unije in Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče).
- 4 V petčlanski senat za odločanje v zvezi s tako imenovanim preizkusom neodvisnosti in samostojnosti sta bila med drugim izžrebana sodnika C.W. in B.Z., ki sta bila na mesto sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) prav tako imenovana na predlog KRS, oblikovanega v skladu s postopkom, opredeljenim z določbami novele z dne 8. decembra 2017.

Kratka obrazložitev predloga

- 5 Ta zadeva se od zadev I ZB 73/22 (C-96/24) in I ZB 81/23 (C-112/24) razlikuje v tem, da v njej ni bil vložen zahtevek za izločitev sodnikov C.W. in B.Z. iz odločanja v zadevi; v navedenih zadevah sta bila taka zahtevka namreč zavrnjena, pri čemer so o tem odločili sodniki, katerih postopek imenovanja je bil nepravilen, ker je predlog za njihovo imenovanje podal KRS, oblikovan v skladu z določbami novele z dne 8. decembra 2017. Zato se zdi nesmiselno sprožiti vmesni postopek za izločitev nepravilno imenovanih sodnikov.

- 6 V ostalem je obrazložitev tega predloga v znatnem delu enaka obrazložitvi predloga za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-96/24, v preostalem delu pa ji je podobna.

DELOVNI DOKUMENT